

Handläggare
Susannah Sjöberg
Telefon: 08-508 20 905**Till**
Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2019-06-13

Revisionens årsrapport 2018 för Enskede-Årsta- Vantörs stadsdelsnämnd

Remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas som svar på remissen

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Revisorsgrupp 3 från stadsrevisionen har genomfört en revision av verksamhetsåret 2018 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Sammantaget bedöms att nämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål. Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed. Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten bedöms ha varit tillräcklig.

Några utvecklingsområden har identifierats. Bland annat visar granskningen på brister i den interna kontrollen vad gäller att säkerställa att direktupphandlingar följer LOU (lagen om offentlig upphandling), stadens riktlinjer för direktupphandling samt att delegationsordningen efterlevs vad gäller beloppsgränser för direktupphandling.

Bakgrund

För att säkerställa att stadens nämnder och bolag bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag sker varje år en kommunal revision.

Ärendet

Sammantaget bedöms att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens resultat för 2018 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

Den samlade bedömningen är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig.

Revisionskontoret har under året genomfört ett antal granskningar av verksamheten, bland annat kring direktupphandlingar som visade på brister i den interna kontrollen.

Revisionskontoret konstaterar i sin rapport att nämnden delvis har beaktat revisorernas synpunkter och rekommendationer av föregående års granskningar. Bland annat måste nämnden utveckla kontrollen av de sociala systemens behörighetshantering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med avdelning kultur, fritid och demokrati, avdelning individ och familjeomsorg barn och unga, avdelning äldreomsorg, avdelningen för funktionsnedsättning och socialpsykiatri samt administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar i huvudsak revisionskontorets bedömningar i årsrapporten. Nedan följer revisionskontorets synpunkter och rekommendationer följt av förvaltningens kommentarer.

Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2018 bedöms i huvudsak vara förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet och att det finns grunder för målbedömningen.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har

varit tillräcklig, dock har några utvecklingsområden identifierats. Dessa beskrivs nedan.

Revisionskontorets bedömningar och rekommendationer 2018

Direktupphandling

Revisionskontoret har granskat om nämnden har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att lagen om offentlig upphandling (LOU) och stadens riktlinjer om direktupphandling följs. Den sammanfattande bedömningen är att så inte är fallet.

Granskningen visar:

- Nämnden saknar systematik för att följa upp att inköp/upphandlingar av samma slag inte överstiger gränsen för när direktupphandling inte längre är tillåten.
- Stickprovskontroller visade att nämnden (i de fall som avsåg direktupphandling) inte har följt lagen om offentlig upphandling och stadens riktlinjer gällande direktupphandling. Gränsen för direktupphandling har överskridits vad gäller samma slag av vara eller tjänst.
- Delegationsordningens beloppsgränser för inköp av varor och tjänster samt direktupphandling har frångåtts.

Nämnden rekommenderas:

- Att säkerställa att direktupphandlingar följer LOU och stadens riktlinjer gällande direktupphandling-
- Att säkerställa att delegationsordningen efterlevs vad gäller beloppsgränser för direktupphandling
- Att uppdatera nämndens riktlinjer så de är aktuella och överensstämmer med nu gällande tillämpningsanvisningar

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen har anställt en upphandlingsansvarig som har i uppgift att säkerställa att nämnden har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling efterlevs. Förvaltningen har tagit fram förvaltningsspecifika riktlinjer för direktupphandling. Dessa utgår från stadens riktlinjer.

Intäktprocessen

En granskning har genomförts för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig avseende intäktprocessen för barnomsorgsavgifter, äldreomsorgsavgifter och bostadshyror. Den sammanfattande bedömningen är att nämnden inte har en helt tillräcklig intern kontroll gällande intäktprocessen.

I delegationsordningen framgick det inte vem som är behörig att besluta om makulering av fakturor och det görs inte några kontroller som säkerställer att samtliga tjänster har fakturerats. Det görs ingen löpande uppföljning av ärenden som lämnas till inkasso. Sedan granskningstillfället har nämnden uppdaterat sin delegationsordning så att det framgår vem som är behörig att besluta om makulering av fakturor.

Nämnden rekommenderas att:

- Införa kontroller i syfte att säkerställa att samtliga tjänster faktureras.

Förvaltningens kommentar:

Serviceförvaltningen har kontroll över fakturor som ligger hos inkassobolaget och följer upp dessa, liksom övriga förfallna kundfakturor följs upp löpande.

Förvaltningens uppfattning är att rutinen är god, informationen är tillräcklig och uppföljningen sker löpande. Ytterligare uppföljning ses över av förvaltningen.

Gällande vem som är behörig att besluta om makulering av kundfakturor, så är det behörig attestant som beslutar om detta och endast felaktiga kundfakturor makuleras. I delegationsordningen framgår det vem som är behörig attestant och enligt förvaltningens uppfattning- vem som kan besluta om makulering. Delegationsordningen kompletteras med utförligare beskrivning kring detta.

Varje verksamhet har sin egen uppföljning av att alla tjänster faktureras. Förvaltningen ser över möjligheten att förbättra nuvarande rutiner.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig avseende inköpsprocessen. Granskningen visar att den inte är helt tillräcklig.

Nämnden rekommenderas att:

- Regelbundet genomföra avstämning av leverantörsreskontran och följa upp och kontrollera förvaltningens egna avtal.

- Dokumentera resultatet av ovanstående kontroller.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram rutiner för bland annat avstämning av leverantörsreskontran. Rutinerna ska omfatta hur förvaltningen ska arbeta med stickprov samt hur resultaten ska dokumenteras. Arbetet för att säkerställa att nämnden har en tillräcklig intern kontroll gällande upphandling och inköpsprocesser har påbörjats av förvaltningens upphandlingsansvarig.

Uppföljning av tidigare års granskning

Uppföljningen visar att nämnden delvis har beaktat revisionens rekommendationer. Följande återstår att åtgärda:

Trygghet och delaktighet

Nämnden har av revisionskontoret 2017 rekommenderats att genomföra analys och utvärdering av de samlade insatserna inom ramen för stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsarbete, utöver den uppföljning som sker inom ramen för ordinarie budgetprocessen.

Revisionskontorets uppföljning 2018 visar att nämnden inte har genomfört någon samlad analys och utvärdering av insatserna inom ramen för det lokala utvecklingsarbetet.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningens uppföljning inom ramen för Samverkan Östberga är ett exempel på uppföljning av det lokala utvecklingsarbetet.

Uppföljningen har bland annat bestått av en enkätundersökning baserad på frågorna i stadens medborgarundersökning.

Undersökningen görs årligen bland 300 personer i Östberga och ger förvaltningen möjlighet att jämföra resultaten för det specifika området med staden i stort. Det lokala utvecklingsprogrammet har resulterat i förändrade arbetssätt och ökad samverkan, både inom förvaltningen och med externa parter. Bland annat har nämndens riktlinjer för föreningsbidrag reviderats och Östberga kulturhus har öppnat. Kulturhuset är ett direkt resultat av medborgardialogarbetet i Östberga.

Staden gav 2018 konsultföretaget Governo i uppdrag att ta fram en lägesrapport över innehållet och genomförandet av de lokala utvecklingsprogrammen. I rapporten konstaterar stadsdelsförvaltningarna att uppföljningen av de lokala utvecklingsprogrammen inom ramen för ordinarie processer för styrning och uppföljning (i ledningssystemet ILS) inte är optimalt

för helhetsanalyser. För att kunna följa upp de lokala utvecklingsprogrammen som helhet skulle stadsdelsförvaltningar vara hjälpta av en stadsövergripande samordning.

Utredningstider inom individ- och familjeomsorgen

Nämnden har av revisionskontoret 2017 rekommenderats att se över sin styrning, uppföljning och analys avseende handläggningen av barn- och ungdomsärenden för att säkerställa att förhandsbedömningar och utredningar genomförs inom lagstadgad tid, utveckla arbetssätt för att säkerställa att handläggningen genomförs enligt lagstiftning och stadens riktlinjer samt att registrering i verksamhetssystemet sker på ett korrekt och enhetligt sätt.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har under flera år noga följt hur förhandsbedömningar och utredningstider hålls. Utredningstiderna genomförs numera i hög utsträckning inom lagstadgade 4 månader. Utvecklingen har varit positiv utveckling de senaste två åren. Detta gynnar brukare som inte behöver vänta på att få sina utredningar färdigställda och eventuella insatser kan sättas in i god tid.

Paraplysystemets säkerhet och ändamålsenlighet

Nämnden har av revisionskontoret 2017 rekommenderats att utveckla kontrollen av behörigheter så behörigheter inte ligger öppna för medarbetare som har slutat sin anställning eller vid längre frånvaro samt att olämpliga kombinationer av behörigheter förekommer.

Revisionskontorets uppföljning 2018 visar att nämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en god behörighetshandtering avseende sociala system. Nämnden uppger att kontroller av behörigheter av sociala system sker löpande under året men kontrollerna har inte kunnat verifieras då de inte har dokumenterats.

Förvaltningens kommentar:

Ansvar för behörighetshandlingen i sociala system har under 2018 fördelats på respektive avdelning. Stadsdelsnämnden har identifierat att rutiner efterföljs med olika resultat på avdelningarna. Därför kommer förvaltningen att ta fram förvaltningsövergripande rutiner och genomföra halvårsvisa kontroller av samtliga behörigheter.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inom äldreomsorgen

Nämnden har av revisionskontoret 2017 rekommenderats att hålla ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet på såväl avdelnings- som enhetsnivå uppdaterat och aktuellt och tydliggöra vad egenkontrollen på enhetsnivå ska omfatta. Uppföljande granskning samt bedömning av om rekommendationerna har åtgärdats kommer att ske under kommande år.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har inom avdelning äldreomsorg skapat en rutin för hantering av dokument i det gemensamma dokumentbiblioteket i ledningssystemet. Rutinen beskriver hur upprättande, revidering och bevarande av interna dokument ska gå till. Den beskriver också hur avdelningens styrdokument hålls uppdaterade och aktuella. Dokumenten ses över en gång per år, på enhets- och avdelningsnivå.

Sedan granskningen har rutinen med bilagor för egenkontroller reviderats. Den tydliggör de egenkontroller som enheten ska utföra, analysera och åtgärda.

Uppföljning av beslutade insatser för personer med funktionsnedsättning

Nämnden har av revisionskontoret 2017 rekommenderats att systematiskt följa upp handläggningen och utveckla den så att kontrollen även omfattar kvaliteten på uppföljningen samt att samtliga insatser följts upp minst en gång årligen. Uppföljande granskning samt bedömning av om rekommendationerna har åtgärdats kommer att ske under kommande år.

Förvaltningens kommentar:

Beställarenheten har ärenderäkning två gånger per år, i maj och december. Den innefattar även en egenkontroll där samtliga ärenden går igenom för att säkerställa att det finns utredning, beslut, journalföring och pågående beställningar.

Sedan revisionskontorets granskning har ärenderäkningen utvecklats. I maj varje år granskas även kvalitén på uppföljningarna. Denna mer utförliga granskning genomförs i ett urval av ärendena. Samtliga brister som uppmärksammas vid båda ärenderäkningarna åtgärdas och alla handläggare får individuell återkoppling från chef. Återkoppling görs även till hela enheten under till exempel arbetsplatsträffar.

Nämndens delegationsordning

Nämnden har av revisionskontoret 2017 rekommenderats att införa systematiska kontroller för att säkerställa att delegationsordningen efterlevs.

Förvaltningens kommentar:

Nämnden har under våren 2019 genomfört omfattande revideringar av delegationsordningen. Nämndens internkontrollplan innehåller processen delegationsbeslut. Nämndsekreterare ansvarar för att vid varje nämndsammanträde genomföra stickprovskontroller för att säkerställa att beslut fattade på delegation anmäls och dokumenteras på rätt sätt. Förvaltningen kommer under hösten utveckla rutinen för detta samt genomföra kunskapshöjande insatser för att säkerställa att delegationsordningen är känd i organisationen.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas som svar på remissen.

Bilaga

Årsrapport 2018 Enskede- Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd